

Гимназија "Вук Караџић" Трстеник

Вука Караџића 11, 37240 Трстеник тел/факс 037 711-844, 713-665
www.vukts.edu.rs gimvks@open.telekom.rs

На основу члана 57. став 1. тачка 1., а у вези члана 44.- 46., 103, 112-115. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009), Школски одбор Гимназије „Вук Караџић“ Трстеник, на седници одржаној у проширеном сазиву дана 25. 03. 2010. године, донео је

П Р А В И Л Н И К О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се права и обавезе ученика, одговорност ученика (дисциплинска и материјална), васпитно дисциплински поступак, васпитне и васпитно- дисциплинске мере и правна заштита ученика Гимназије „Вук Караџић“ Трстеник (у даљем тексту : Школа).

Члан 2.

Организацијом рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

ІІ ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђених законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 4.

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од старане запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности Школе.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана, од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог Правилника, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА**1. Права ученика****Члан 5.**

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на :

- 1) квалитетан образовно – васпитни рад који обезбеђује остваривање свих принципа и циљева образовања и васпитања обухваћених Законом о основама система образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно – васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;
- 11) остваривање свих права детета и ученика, права на заштиту и на правично поступање Школе према ученику и када повреди обавезу утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником;
- 12) право на стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом.

Члан 6.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ може да поднесе пријаву директору Школе у случају повреде права из члана 5. став 1. овог Правилника, или непримереног понашања запослених према ученику, у року од 15 дана од дана наступања случаја.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником, његовим родитељем, односно старатељем и запосленим одлучи о њој и предузме одговарајуће мере, у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Запослени у Школи је дужан да пријави директору, односно органу управљања кршење права ученика.

2. Обавезе ученика**Члан 7.**

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 7) благовремено правда изостанке, а најкасније недељу дана од дана повратка у Школу;
- 8) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно васпитног рада;
- 9) у Школу долази прикладно одевен, водећи рачуна о личној уредности и хигијени,
- 10) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

III ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА**Члан 8.**

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Члан 9.

Ученик може да одговара само за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником, за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 44. и 45. истог закона.

IV ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА**Члан 10.**

Лакше повреде радних обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног рада, у току школске године, до 15 неоправданих изостанака;
2. учестало закашњавање на часове;
3. непридржавање правила понашања у школи, т.ј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе.
4. непристојно понашање према друговима и другарицама, наставницима и другим радницима Школе;
5. недолично понашање у Школи и школском дворишту;
6. немаран однос према раду, наставним средствима и имовини Школе и предузећа у којима се обавља пракса;
7. недисциплиновано понашање на часовима;
8. непримерено одевање у Школи
9. злоупотреба лекарског оправдања;
10. коришћење мобилног телефона, електронских уређаја, вокмена и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања

Члан 11.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне **васпитна мера – опомена одељењског старешине, укор одељењског старешине и укор одељењског већа**, у складу са овим Правилником.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно – дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 12.

Опомена одељењског старешине се изриче за неоправдано изостајање са наставе до 5 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељењског старешине изриче за неоправдано изостајање са наставе од 6 до највише 10 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Васпитну меру укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 13.

Укор одељењског већа се изриче за неоправдано изостајање са наставе од 11 до највише 15 часова у току школске године и за друге лакше повреде обавезе ученика.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

V ВАСПИТНО – ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО – ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ**Члан 14.**

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
4. подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
5. уношење у Школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6. свесно непридржавање правила и мера безбедности ученика;
7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8. неоправдано изостајање најмање 25 часова са наставе;
9. учестало чињење лакших повреда обавезе;

10. учињену **повреду забране** из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника.

Члан 15.

За **тежу повреду** обавеза ученика може да се изрекне, **васпитно – дисциплинска мера: укор директора, укор Наставничког већа, искључење ученика из Школе;**

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно – дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Члан 16.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 3. и 4. овог Правилника.

Лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 17.

По добијању обавештења, директор закључком покреће васпитно – дисциплински поступак

Васпитно – дисциплински поступак је хитан.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 18.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Члан 19.

Васпитно-дисциплински поступак води директор.

Васпитно-дисциплински поступак води се применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.

Члан 20.

Директор обавештава ученика, родитеља, односно старатеља ученика и сведоке о дану саслушања ученика.

Директор прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Директор је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља ако је малолетан, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни, а ако је то неопходно и да суочи сведоке са учеником.

Директор ће прочитати и писмено мишљење психолога, односно педагога о ученику.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник се завршава закључком који садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписује директор, ученик, односно његов родитељ и записничар.

По завршетку васпитно – дисциплинског поступка записник се доставља органу надлежном за одлучивање.

Члан 21.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 22.

Васпитна и васпитно – дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 23.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитно – дисциплинске мере, али се понашање ученика прати и оцена се поправља када дође до позитивне промене у његовом понашању.

Члан 24.

Укор директора изриче се за неоправдано изостајање са наставе од 16 до највише 20 часова у току школске године или учестало чињење лакшеих повреда обавеза или учињену тежу повреду обавезе ученика, утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и из члана 14. овог Правилника.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене повреде обавезе ученика, директор Школе решењем изриче укор.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укор директора ученику се смањује оцена из владања на довољан (2)

Члан 25.

Укор Наставничког већа изриче се за неоправдано изостајање са наставе од 21 до највише 25 часова у току школске године или учестало чињење лакших повреда обавеза или учињену тежу повреду обавезе ученика, утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и чланом 14. овог Правилника.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене повреде обавезе ученика, Наставничко веће доноси већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере из става 1.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о васпитно – дисциплинској мери из става 1. Решење мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа ученику се смањује оцена из владања на незадовољавајуће (1)

Члан 26.

Искључење из школе изриче се за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно - васпитног рада више од 26 часова у току школске године или учестало чињење лакше повреде или учињене друге теже повреде обавезе ученика, утврђене Законом о основама система образовања и васпитања и чланом 14. овог Правилника.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, Наставничко веће доноси већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере из става 1.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о васпитно – дисциплинској мери из става 1. Решење мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

VI МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 27.

Ученик, родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или предузећу у којем се одржава пракса намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 28.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Члан 29.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ сручњака.

Члан 30.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или старатеља да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или старатељ, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно старатељ буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 31.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 32.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно – дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 44. и 45. Закона и члана 3. и 4. овог Правилника и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Члан 33.

Школски одбор решава по жалби из члана 32. овог Правилника у року од 15 дана од дана достављања. Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој васпитно дисциплинској мери искључења ученика, ученик, његов родитељ или старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 37.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности ученика Гимназије „Вук Караџић“ Трстеник заведен под бројем 7/6-3 од 07.12.2006. године и Одлука о измени и допуни члана 10. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности ученика Гимназије „Вук Караџић“ Трстеник заведена под бројем 7/29-1/3 од 22.10.2009. године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
Оливера Пештерац, професор

Објављен на огласној табли 26. 03. 2010. Године.